

Математика. Підручник для 3 клас

КУПИТИ

Про книгу

Змістове наповнення підручника "Математика. Підручник для 3 клас" відповідає Державному стандарту початкової загальної освіти та чинній програмі. Матеріал у підручнику розміщений поурочно, посторінково. Для учнів 3 класу.

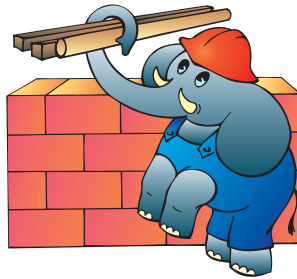
Н.О. Будна
М.В. Беденко

МАТЕМАТИКА

3 клас

Підручник

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 22.1я71
Б90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
М.В. Козак
вчитель вищої категорії, вчитель-методист
О.П. Онишків

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист Міністерства освіти і науки України №1/11–3461 від 25.07.2008 р.)*

Будна Н.О., Беденко М.В.

Б90 Математика: Підручник для 3 кл. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2020. – 160 с.

ISBN 978-966-10-7091-1

Змістове наповнення підручника відповідає Державному стандарту початкової загальної освіти та чинній програмі.

Для учнів 3 класу.

ББК 22.1я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- — завдання для класної роботи;
- — завдання підвищеної складності;
- — завдання для домашньої роботи;
- — межа матеріалу уроку.

ISBN 978-966-10-7091-1

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2020

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО ЗА 2 КЛАС. СОТНЯ

- 1 Скільки всього копійок у кожній групі монет? Запиши.

- 2 В одному дециметрі 10 сантиметрів.
 $1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$

Запиши величини в сантиметрах і знайди значення виразів. Що спільного у кожній парі величин та виразів?

Зразок.

$$1 \text{ дм } 3 \text{ см} = \boxed{13} \text{ см}$$

$$10 + 3 = \boxed{13}$$

$$1 \text{ дм } 5 \text{ см} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ см}$$

$$10 + 5 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

$$3 \text{ дм } 1 \text{ см} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ см}$$

$$30 + 1 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

$$5 \text{ дм } 1 \text{ см} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ см}$$

$$50 + 1 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

- 3 В одному метрі 10 дециметрів.
 $1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$

Запиши величини в дециметрах і знайди значення виразів. Що спільного у кожній парі величин та виразів?

Зразок.

$$6 \text{ м } 3 \text{ дм} = \boxed{63} \text{ дм}$$

$$60 + 3 = \boxed{63}$$

$$4 \text{ м } 5 \text{ дм} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ дм}$$

$$40 + 5 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

$$8 \text{ м } 4 \text{ дм} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ дм}$$

$$80 + 4 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

$$5 \text{ м } 8 \text{ дм} = \boxed{\quad} \boxed{\quad} \text{ дм}$$

$$50 + 8 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$$

4 Скільки в кожному з даних чисел десятків? одиниць?

Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

5 Якими символами позначили доданки, а яким — суму?

6 Розклади числа на розрядні доданки за зразком.
Зразок. $48 = 40 + 8$

$35 = \square\square + \square$ $78 = \square\square + \square$ $92 = \square\square + \square$

7 Розглянь фрагмент числового ряду. Знайди попереднє й наступне числа для числа 60.

Виконай дії за допомогою числового ряду.

$61 + 1$ $55 - 1$ $59 + 2$ $62 - 2$ $53 + 3$ $61 - 3$

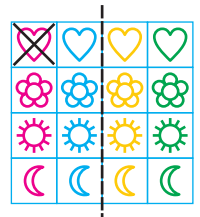
8 Розв'яжи і порівняй задачі.

- 1) Від дошки довжиною 56 см відрізали кусок завдовжки 6 см. Скільки сантиметрів дошки залишилося?
- 2) Паркан завдовжки 43 м продовжили ще на 10 м. Скільки метрів становить довжина паркану тепер?

9 $54 + 1$ $20 + 10$ $48 - 1$ $72 - 10$ $36 - 6$ $58 - 8$
 $29 + 1$ $90 - 70$ $43 - 3$ $26 + 70$ $40 + 6$ $75 - 5$

10 Яке число отримаємо, додавши до найбільшого двоцифрового числа найменше одноцифрове?

11 Аркуш паперу зігнули навпіл по пунктирній лінії й відрізали ножицями закреслений квадратик. Який ще квадратик при цьому відрізали?

12 $34 + 1$ $50 + 10$ $84 - 1$ $72 - 60$
 $26 + 1$ $90 - 40$ $48 - 8$ $24 + 40$
 $54 - 4$ $63 - 1$ $50 + 5$ $28 + 10$

13 В іграшковий комплект входять 60 солдатів і 10 офіцерів. Скільки всього військових входить у цей комплект?

14 У даному ланцюжку числа розташовані в порядку зростання. Побудуй такий самий ланцюжок із чисел 47, 39, 94, 24.

$3 \rightarrow 5 \rightarrow 9$

15 Прочитай вирази. Перевір, чи правильно знайшли їх значення.

$25+1$ $90-1$ $53+20$
 $84-20$ $73-3$

26	89	73
64	70	

16 $23 + 21 = \square\square$

$54 - 21 = \square\square$

$62+16$
 $22+51$

$21+56$
 $84-72$

$72-11$
 $46+23$

$68-46$
 $41+56$

17 $5 \text{ дм } 4 \text{ см} + 2 \text{ дм } 1 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$ $54 + 21 = \square\square$
 $9 \text{ м } 7 \text{ дм} - 4 \text{ м } 2 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$ $97 - 42 = \square\square$

18 Яким символом позначили зменшуване? від'ємник? різницю?

$\blacklozenge - \square = \ast$

19 Пригадай! У математиці змінні й невідомі величини та геометричні фігури позначають латинськими літерами.

ВЕЛИКА БУКВА	A	B	C	D	E	F	I	K	L	M	O	X
МАЛА БУКВА	a	b	c	d	e	f	i	k	l	m	o	x
НАЗВА БУКВИ	a	бе	це	де	е	еф	і	ка	ель	ем	о	ікс

Якими літерами позначили доданки й суму? зменшуване, від'ємник, різницю?

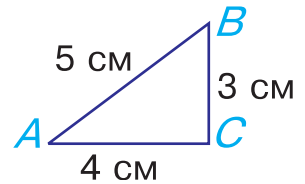
$k + l = m$

$d - e = f$

20

Периметром трикутника називають суму довжин його сторін.

Знайди на трикутнику ABC сторони AB , BC і AC . Яка з них найдовша? Обчисли периметр трикутника.

21

На полиці — 2 іграшкові слони, а в коробці — на 4 слони більше. Скільки всього слонів на полиці та в коробці?

22

Двоє чоловічків вирушили з однієї точки у протилежних напрямках. Червоний чоловічок зробив 45 кроків, а синій — на 21 крок менше. Скільки кроків їх тепер розділяє?

23

Вирази, подані на пазлах, записали у вигляді числового ланцюжка. Перевір, чи правильно це зробили. Чи збігається значення останнього виразу з першим числом у ланцюжку?

$$53+26 \quad 42-31 \quad 79-37 \quad 11+42$$

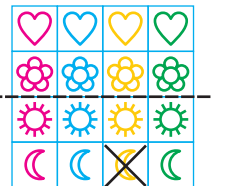
$$53+26=79 \rightarrow 79-37 \rightarrow 42-31 \rightarrow 11+42 \rightarrow 53$$

24

Яке число отримаємо, віднявши від найменшого трицифрового числа найменше двоцифрове?

25

Аркуш паперу зігнули навпіл по пунктирній лінії й відрізали ножицями закреслений квадратик. Який ще квадратик при цьому відрізали?

26

Штани коштують 65 грн, а футболка на 42 грн дешевша. Скільки гривень коштують штани й футболка разом?

27

$$\begin{array}{cccc} 34 + 33 & 41 + 52 & 79 - 17 & 88 - 44 \\ 25 + 54 & 87 - 42 & 41 + 53 & 45 + 51 \end{array}$$

- 28** Допиши числову «змітку» до краю аркуша в зошиті. Рухаючись угору, додавай число 21; рухаючись униз, віднімай число 12.

- 29** Усно виконай дії, записуючи лише відповіді.

$34+12$ $41+36$ $58+11$ $63-12$ $24-13$ $85-31$
 $25+32$ $62+13$ $48-36$ $99-72$

- 30** $8 \text{ дм} + 7 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$
 $5 \text{ см} + 7 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$
 $6 \text{ дм} + 9 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$

- 31** $7 + 5$ $6 + 7$ $9 + 3$ $16 - 8$ $11 - 5$
 $8 + 3$ $7 + 2$ $6 + 5$ $18 - 9$ $19 - 9$

- 32** Щоб перевірити дію додавання, треба від суми відняти один із доданків. Якщо отримаємо другий доданок, то розв'язання правильне.

	<i>Перевірка</i>
$25 + 43 = 68$	$68 - 25 = 43$
	$68 - 43 = 25$

Виконай додавання з перевіркою.

$43 + 21$ $64 + 15$ $58 + 31$

- 33** Від дошки довжиною 1 м 1 дм відрізали кусок завдовжки 4 дм. Яка довжина залишку?

- 34** Склади і розв'яжи задачу за схемою.

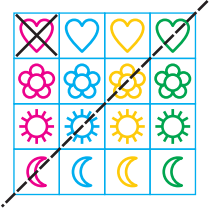

Зверни увагу! На схемі напрям стрілки вказує, яке з чисел більше (або менше).

35 У кожній рівності знайди літеру, якою позначили більше число.

$$A + 3 = B \quad C - D = 2 \quad X - 1 = Y$$

36 Аркуш паперу зігнули навпіл по пунктирній лінії й відрізали ножицями закреслений квадратик. Який ще квадратик при цьому відрізали?

37 Запиши вирази у вигляді числового ланцюжка.

$$5+7$$

$$6+9$$

$$12-6$$

$$15-10$$

38 Двоє чоловічків вирушили назустріч один одному. Синій чоловічок пройшов до зустрічі 42 кроки, а червоний — на 11 кроків менше. Скільки кроків розділяло їх на початку руху?

40 Книга коштує 13 грн, а альбом на 9 грн дешевший. Скільки гривень коштують книга й альбом разом?

41

$11 - 2$	$12 - 3$	$15 - 7$	$8 + 5$	$7 + 5$
$11 - 5$	$12 - 6$	$14 - 8$	$5 + 9$	$8 + 9$

42

$5+7$	$4+8$	$9+9$	$15-6$	$11-3$	$16-8$
$6+5$	$7+8$		$18-9$	$14-7$	

43

$7+8$	$9+4$	$15-6$	$13-6$
-------	-------	--------	--------

44

$$\begin{array}{l} x + 6 = 10 \\ x = 10 - 6 \\ x = 4 \\ \hline 4 + 6 = 10 \\ 10 = 10 \end{array}$$

Це — рівняння. Розв'язати рівняння — означає знайти таке числове значення змінної, при якому рівність буде правильною.

45 Повтори правило і розв'яжи рівняння.

Щоб знайти невідомий доданок,
треба від суми відняти відомий доданок.

$$5 + x = 11$$

$$x + 6 = 12$$

46 Склади, розв'яжи і порівняй задачі.

1)

Було 7 	Прилетіло 5 	Стало ?
---	--	--

2)

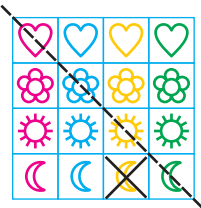
Було ? 	Прилетіло 5 	Стало 7
---	--	--

3)

Було 5 	Прилетіло ? 	Стало 7
---	--	--

47 Побудуй прямокутник зі сторонами 2 см і 1 см. Знайди його периметр.

48 Аркуш паперу зігнули навпіл по пунктирній лінії й відрізали ножицями закреслений квадратик. Який ще квадратик при цьому відрізали?

49 Роботи біжать наввипередки. Назви номер робота, попереду якого біжить на два роботи більше, ніж позаду.

50

13	+7	-8
----	----	----

51 На полиці стояло 8 книг. Коли туди поставили ще декілька, то на полиці стало 11 книг. Скільки книг поставили на полицю?

52 $15 - 7$ $14 - 8$ $16 - 1$ $6 + 6$ $9 + 5$
  $11 - 9$ $16 - 4$ $11 - 7$ $5 + 7$ $7 + 8$

53 $3+8$ $2+9$ $8+7$ $11-5$ $13-4$ $15-6$
            $7+5$ $6+4$ $16-8$ $14-9$

54 Перевір, чи правильно записали парами вирази з однаковими значеннями.

$5+8$ $5+7$ $4+8$ $3+8$ $6+7$ $5+6$

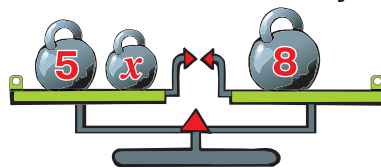
$5+8=6+7$ $4+8=5+7$ $3+8=5+6$

Запиши вирази з однаковими значеннями парами.

$3+8$ $8+7$ $2+9$ $6+9$ $9+3$ $5+7$

55 Розв'яжи рівняння, яке відповідає малюнку.

$5 + x = 8$
 $5 - x = 8$

56 $14 + 5$ $14 - 5$ $7 + 9$ $8 + 6$
 $18 - 4$ $11 - 4$ $5 + 8$ $7 + 4$

57 Склади, розв'яжи і порівняй задачі.

1)	Було 15 	З'їли 6 	Залишилось ?
2)	Було 15 	З'їли ? 	Залишилось 6
3)	Було ? 	З'їли 6 	Залишилось 15

58 Якщо у виразі є дужки, то спочатку виконують дії в дужках.

$50 - (20 - 10)$

$90 - (10 + 30)$

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ